

tekintette a panaszost különféle bűncselekmények elkövetőjének, hogy a panaszos büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata megállapította volna.

Az elosztói engedélyes ugyanis, arra hivatkozással követelt több, mint félmillió forint kötbért a panaszostól, hogy szerinte a panaszos eltörte az egyébként üresen álló lakásában (ahol gyakorlatilag gázfogyasztás sem volt) felszerelt gázmérő plombáját, majd leszerelte a gázmérő plexiből készült számláló fedelét, és így szabadon hozzáférve a számláló dobokhoz, azokat visszatekerte, és ezáltal gázt lopott.

A gázlopás befejezését követően pedig a panaszos visszahelyezte a helyére a számlálófedelelet, majd pedig ragasztóval összekente a kettétört plombát, és a plomba két felét összeragasztva próbálta meg - meglehetősen infantilis módon - eltüntetni a gázlopás nyomait.

(A gázmérő plombáját a valóságban az elosztói engedélyes által kiküldött gázszerelők törték el egy beragasztózott végű csavarhúzó segítségével, a gázmérő plexi fedele pedig soha nem került eltávolításra, és így a számláló dobokhoz sem fért hozzá senki.)

Annak ellenére azonban, hogy ha mindezt a panaszos valóban elkövette volna, akkor ezzel megvalósította volna a lopás, és a bélyeghamisítás bűncselekményeket is, az elosztói engedélyes mégsem tett rendőrségi feljelentést az ügyben.

A független nyomozó hatóság helyett inkább saját maga folytatta le a panaszos elleni vizsgálatot. Eljárása eredményeként pedig, – a saját magánzakértője által készített magánszakvéleményre alapozva – saját maga „*állapította meg*” azt, hogy a panaszos valóban olyan bűncselekményeket követett el, amelyek megalapozzák a vele szemben támasztott kötbérvételezése jogszerűségét.

(Az ügyben eljáró magánzakértővel egyébként az elosztói engedélyes olyan hosszú távú megbízási keretszerződést kötött, amelynek értelmében a megbízott a megbízás teljesítése során a megbízó érdekében, és annak utasításai szerint volt köteles eljárni.)

Ebben az ügyben tehát nem a független nyomozóhatóság nyomozott, nem a független ügyész képviselte a panaszos elleni vádat, és nem a bíróság állapította meg (jogerős határozatával) a panaszos bűnösségét. A jogállami szervezetrendszer helyett, és annak jogkörében tehát jelenleg egy függetlennek egyáltalán nem mondható, nyereség érdekelt Kft járt el.

Az elosztói engedélyes fenti eljárásával kapcsolatosan még az alábbiakra hívjuk fel a figyelmet.:

- Az elosztói engedélyes, a panaszossal szembeni plombahamisítás, és szabálytalan földgázvételezés (bélyeghamisítás, és lopás) megállapítására irányuló eljárása során semmi mást nem vizsgált, csak a panaszosnál felszerelt gázmérő plombájának az állapotát. A plomba eltörésének, és ragasztóval történt összekelésének a ténye (bárki is tette azt) már elegendő bizonyíték volt számára a szabálytalan földgázvételezés (lopás és bélyeghamisítás) panaszos általi elkövetésének a megállapítására.
- Az elosztói engedélyes tehát nem vizsgálta, - és az eljárása során azt állította, hogy a vonatkozó jogszabályi rendelkezések szerint neki nem is kell vizsgálnia – azt, hogy a plombát ki, mikor, hogyan és mi célból rongálta meg. A rongáló személyét, és a rongálás körülményeit az elosztói engedélyes a saját eljárása során annak ellenére sem vizsgálta,

hogy a szerződésszegésnek minősülő, és emiatt kötbérvételezés alapjául is szolgáló szabálytalan vételezést, - annak jogszabályi definíciója szerint - csak maga a felhasználó követheti el.

A „Földgázellátásról” szóló 2008. évi XL. törvény rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 19/2009. (I. 30.) Korm 1. sz. mellékletének (Földgázelosztási Szabályzat - a továbbiakban GESZ) 18.4. pontja szerint ugyanis: csak az a szabálytalan vételezés, amit maga a felhasználó követ el. (A jogszabály kifejezetten a „felhasználó” szót, és nem a „bárki”, vagy az „akárki” szavakat használja, a felhasználónál felszerelt gázmérő megrongálásával elkövetett szabálytalan vételezés definiálása során.)

Továbbmenve: A földgáz elosztó, és a felhasználó között létrejött földgázhálózat csatlakozási szerződést is csak maga a szerződő fél, jelenleg tehát csak a panaszos szeghette volna meg. Egy szerződésen kívül álló harmadik személy (pl. a gázszerelő) a felhasználó helyett, és a felhasználó tudta nélkül nem követhet el a felhasználó nevében szerződésszegést, még a plomba megrongálásával sem. A felhasználó szerződésszegésért való objektív felelőssége - amelyre az elosztói engedélyes előszeretettel hivatkozik, - jogelméleti szempontból értelmezhetetlen.

- Az elosztói engedélyes a saját eljárása során továbbá azt sem vizsgálta, hogy a gázlopás ténylegesen megvalósult-e. Úgy vélte, hogy a plomba megrongálásának a ténye már önmagában bizonyíték a gázlopás bűncselekmény elkövetésére is. Az elosztói engedélyes tehát annak ellenére, hogy egyetlen köbcentiméter földgáz ellopását sem tudta bebizonyítani, mégis befejezett tényként kezelte azt.

(Már jeleztem, hogy az elosztói engedélyes a panaszostól napi 18.000,- Ft összegű kötbért követelt, amit a saját üzletszabályzata szerint is csak akkor követelhetett volna, ha nem csak a gázmérő méretlen vételezésére való alkalmassá tételét tudja bizonyítani, hanem a GESZ 18.4. c.) pontjára hivatkozással magát a befejezett gázlopás tényét is igazolni tudja. Ha ugyanis nem állítaná a földgáz elosztó azt, hogy a panaszos a plomba megrongálásán felül még gázt is lopott, akkor a GESZ 18.4. b.) pontjára hivatkozással, - még a saját üzletszabályzata szerint is - csak napi 13.000,- Ft összegű kötbért követelhetett volna a panaszostól.)

- A kötbér mértékével kapcsolatosan meg kell jegyezni továbbá azt is, hogy a GESZ 18.7. pontja szerint: *„a 18.4. pont szerinti szerződésszegések jogkövetkezményei:*

a)...

b) a 18.4. pont b)-f) pontjai esetére kötbér, amelynek mértékét a földgázelosztó üzletszabályzatában arányosan, a fokozatosság elvét figyelembe véve kell megállapítani úgy, hogy a felsorolt jogsértések súlyát és a szerződésszegéssel a földgázelosztónak okozott joghátrányt is figyelembe kell venni.

Az elosztói engedélyes által követelt kötbér egységes mértéke – amelyet a saját üzletszabályzatában saját maga állapított meg - azonban nem tesz eleget sem a fenti jogszabály által megkívánt arányosság és fokozatosság elvének, és nem veszi figyelembe a jogsértés súlyát, és a földgázelosztónak okozott joghátrány mértékét sem. A földgázelosztó által kötbéreként követelt 540.000,- Ft összeg továbbá annyira eltúlzott, hogy az nem a GESZ 18.10 pontja által megengedett legfeljebb 30 napos vélelmezett fogyasztási időtartamra

számított fogyasztás ellenértékének, hanem az - a legtöbb felhasználó esetében - több évi gázfogyasztás ellenértékének felel meg.

- Problémát jelent továbbá az a körülmény is, hogy - bár az elosztói engedélyes bűncselekmények elkövetőjének tekintette a panaszost, (hiszen csak erre az állítására alapozhatta a panaszossal szemben támasztott kötbérvételezését,) - a panaszos bűnösségének megállapítására irányuló eljárása során mégsem érvényesült egyetlen olyan büntető eljárásjogi alapelv sem, amelyeket a Büntető eljárásról szóló törvény tartalmaz. (A védelemhez való jog, a jogorvoslati lehetőség biztosítása, a szóbeliség elve, a nyilvánosság, vagy pl. az ártatlanság védelme stb. nem csak a bűnözőket illeti meg, hanem még azokat is, akikről az elosztói engedélyes azt állítja, hogy gázt loptak.)
- Az elosztói engedélyes eljárásával kapcsolatosan továbbá rámutatunk arra is, hogy annak során a bíróság helyett, - és annak szerepét átvéve - egy olyan nyereségérdekelt Kft mondta ki a panaszosról, hogy megrongálta a nála felszerelt gázmérő plombáját, és gázt lopott, amely erősen érdekelt abban, hogy minél több felhasználójától minél több és minél nagyobb összegű kötbért követelhesen.
- Rámutatunk továbbá arra is, hogy ha az elosztói engedélyes csak a gázmérő, vagy a plomba valamilyen okból történt megrongálódását tudja igazolni, de azt már nem, hogy a gázmérőt maga a felhasználó, (vagy az ő tudtával, és beleegyezésével más) rongálta meg, úgy a felhasználó nem kötbérral, hanem csak (a GET 99. § 6./ bekezdésében szabályozott állagmegóvási kötelezettségének megszegése miatti) kártérítéssel tartozik az elosztói engedélyes felé. Az elosztói engedélyes ennek ellenére ilyenkor is, minden esetben kötbért követel a felhasználótól.
- Rámutatunk továbbá arra is, hogy a panaszos esete nem egyedi, és nem is elszigetelt eset. Az elosztói engedélyes ugyanis évente, a felhasználók ezreitől követel több mint fél millió forint kötbért, mindenféle bírói kontroll nélkül. Milliárdokra rúgó követelését pedig minden esetben csak a saját maga által, hasonlóan vitatható körülmények között lefolytatott, (és a releváns körülményeknek csak egy kis részét feltáró, ráadásul a vonatkozó jogszabályok egy részét egyszerűen figyelmen kívül hagyó) eljárásokra alapozza. (A gyakorlat azt mutatja, hogy a ■■■■■■■■ esetek nagy számában a többi fogyasztójáról is előszeretettel állítja azt, hogy a plombát eltörte, majd összeragasztotta, és így lopott gázt.)
- Rámutatunk továbbá arra a tényre is, hogy a felügyeleti hatóság pedig, amellet, hogy szemet hunyt az elosztói engedélyesnek, a jogállami intézményrendszer teljes egészében megkerülő eljárása felett, még azt sem követelte meg tőle, hogy eljárása során vizsgálja meg, és bizonyítsa be azt, hogy a gázmérő, vagy a plomba megrongálását maga a felhasználó követte el. A felügyeleti hatóság továbbá annak vizsgálatát sem követelte meg az elosztói engedélyestől, hogy valóban megvalósult-e maga a gázlopás ténye, és mi erre a bizonyíték.

- Mindezek után végezetül joggal vonható le az a következtetés, hogy a bírósági kontroll nélkül eljáró elosztói engedélyes, az alkotmányos intézményrendszert megkerülő eljárása során, a saját jól felfogott anyagi érdekeinek megfelelően, argumentum ad absurdum még akkor is kötbért követel a saját felhasználótól, ha a náluk felszerelt gázmérő plombáját - a felhasználó éberségének kijátszásával – nyilvánvaló módon maguk az „ellenőrzést” végző gázszerelők rongálták meg, (az elosztói engedélyes által, a szabálytalan gázmérők „megtalálásáért” beígért jutalom reményében.)

Meggyőződésünk az, hogy ha ebben, és az ehhez hasonló szabálytalan vételezéses – gázlopásos ügyekben a független nyomozóhatóság nyomozott volna, az ügyész képviselte volna a vádat, és a pártatlan bíróság döntött volna, úgy ezen ügyek túlnyomó többsége a releváns tényállás teljes körű feltárását követően (ki, mikor, hogy, és mi célból rongálta meg a gázmérő plombáját, és történt-e valóban gázlopás?) a nyomozás megszüntetésével, a vádemelés megtagadásával, vagy legrosszabb esetben felmentő ítélettel zárult volna.

A jogállami intézményrendszer megkerülése azonban megteremtette annak a lehetőségét az elosztói engedélyesek számára, hogy a saját ártatlan felhasználóik (elsősorban a jogaik érvényesítésre kevésbé képes nyugdíjasok) tömegei ellen, sikerrel indítsanak olyan koncepciós eljárásokat, amelyek ugyan nem felelnek meg a jogszabályi előírásoknak, de amelyek révén hozzájuthatnak olyan jogosulatlan bevételekhez, amelyekkel a megnövekedett hálózati veszteségeiket finanszírozhatják.

Magyarország Alaptörvényének XXVIII. cikke szerint azonban:

„(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság (és ne egy, a felhasználó bűnösségének kimondásában anyagilag erősen érdekelt Kft) tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

„(2) Senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.”

(Ez utóbbi álláspontunk szerint akkor is érvényes, ha az elosztói engedélyes a Btk.-ban definiált „lopás” szó helyett a „szabálytalan vételezés” kifejezést, a „bélyeghamisítás” szó helyett pedig a „plomba megrongálása” kifejezést használja.)

Álláspontunk szerint tehát a panaszos fenti, alaptörvényben rögzített jogát sértette meg az elosztói engedélyes szabálytalan eljárása, valamint az azt kritika nélkül jóváhagyó hatóság, továbbá a hatósági határozatot jóváhagyó I. és II. fokú bíróságok.

Az „Alkotmánybíróságról” szóló 2011. évi CLI. törvény 127. §-a szerint: „Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés

a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és

b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

Tekintettel arra, hogy a fentiek alapján

- az elosztói engedélyes eljárása, valamint az azt jóváhagyó hatósági határozat, és a hatósági határozatot felülvizsgáló bírói ítéletek az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sértik, (az indítványozót bűnösnek tekintik a lopás és a bélyeghamisítás bűncselekmények elkövetésében annak ellenére, hogy az indítványozó büntetőjogi felelősségét bíróság jogerős határozattal nem állapította meg,) valamint arra, hogy
- az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette,

emiatt fordult az ügy érdemében hozott döntés ellen alkotmányjogi panasszal a T. Alkotmánybírósághoz. Az indítványozó az Alaptörvényben biztosított jogát sértő II fokú ítélet megsemmisítését, és a II fokú bíróság új eljárásra való utasítását kéri.

Az előzőeken túlmenően rámutatunk végezetül arra is, hogy a GESZ 18.6. pontja szerint:

“Ha a felhasználó a szabálytalan vételezést vitatja, a mérőberendezés kötelező szakértői vizsgálatát az elosztói engedélyes köteles igazságügyi szakértői névjegyzékben szereplő szakértővel elvégeztetni.”

Megállapítható, hogy ez a jogszabályi rendelkezés annak ellenére, hogy a szavak általános jelentéstartalma szerint kötelezettséget állapít meg az elosztói engedélyes felé, gyakorlatilag mégis feljogosítja őt arra, hogy maga folytassa le az eljárást a felhasználóval szemben abban az esetben, ha a felhasználó tagadná azt, hogy gázt lopott. *(a szabálytalan vételezést vitatja)*

Álláspontunk szerint azonban egy kormányrendelet melléklete nem hatalmazhat fel egy nyereségérdekelt Kft-t arra, hogy a jogállami intézményrendszer (nyomozóhatóság, ügyészség, és a független és pártatlan bíróság) megkerülésével, saját maga állapítsa meg a felhasználó gázlopásban való bűnösségét, amelyre hivatkozással köbért követelhet tőle. Ez ugyanis az Alaptörvény már idézett XXVIII. cikk 1. bekezdésébe ütközik.

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 126. § (1) bekezdése szerint:

„126. § (1) Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán

a) az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, és

b) jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.”

Álláspontunk szerint:

- egy alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán az indítványozó alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be,
 - jogorvoslati lehetőségeit pedig már kimerítette,
- így az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján is alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz.

Kelt: Nyíregyháza, 2016. február 26.

Indítványozó képviselőjében:

